

Amsterdam, 13 augustus 2020

Emancipator

voor mannen en emancipatie

Reactie Emancipator op de internetconsultatie Wet seksuele misdrijven, specifiek wetsvoorstel Seks tegen de wil

Verkrachting is een mensenrechtenschending die in Nederland op grote schaal voorkomt. In de praktijk blijkt het bijzonder moeilijk om verkrachting te bestraffen en blijkt slechts een fractie van de gerapporteerde gevallen te resulteren in een berechting. Emancipator juicht het daarom toe dat de wet wordt aangepast om dit makkelijker te maken, ook in het licht van het verdrag van Istanbul en het VN-vrouwenverdrag en de wetgeving in steeds meer Europese landen.

De huidige verkrachtingswet gaat uit van “nee is nee”: er is sprake van verkrachting wanneer het slachtoffer kenbaar heeft gemaakt dat niet te willen. Emancipator pleit voor de “ja is ja”-benadering: wanneer het slachtoffer niet kenbaar maakt wél seks te willen is er sprake van verkrachting. Het nieuwe delict seks tegen de wil voorziet daarin en daar zijn we an sich voorstander van. Echter, het onderscheid dat hierdoor wordt gemaakt tussen enerzijds “seks tegen de wil” en anderzijds “verkrachting” vinden we kwalijk. Seks tegen de wil *is* verkrachting en dat zou ook uit de wet moeten blijken.

Emancipator sluit zich dan ook aan bij de reactie van Amnesty International en stelt met hen dat

“[h]et voorstel (...) seks tegen de wil dus niet strafbaar [maakt] als verkrachting en (...) het ontbreken van instemming voor seks niet centraal [stelt]. Dat is een gemiste kans. Amnesty International roept de minister op om het verkrachtingsdelict aan te passen zodat dit, in lijn met de verplichting uit internationale mensenrechtenverdragen, focust op het ontbreken van instemming.

“Het voorstel Wet seksuele misdrijven heeft tot doel om strafbaarstellingen van seksuele en seksueel getinte misdrijven in het Wetboek van Strafrecht aan te passen en meer in lijn te brengen met de sociale norm. Daarnaast beoogt het voorstel slachtoffers beter te beschermen in wetgeving. Amnesty International onderschrijft deze doelen.

“Amnesty maakt zich echter grote zorgen dat een gebrek aan instemming niet als bepalend element van verkrachting is opgenomen in het voorstel van de minister. Ook wordt door ‘seksuele interactie tegen de wil’ als nieuw delict in te voeren naast het verkrachtingsdelict een tweedeling gecreëerd tussen misdrijven die beiden verkrachting zijn. Zoals in deze bijdrage uiteengezet wordt, is het creëren van een nieuw delict in plaats van het aanpassen van het verkrachtingsdelict niet in lijn met internationale mensenrechten. Het beschermt de slachtoffers onvoldoende en geeft de gevaarlijke boodschap dat ‘seks tegen de wil’ iets anders zou zijn dan verkrachting.”

Tot slot wil Emancipator erop wijzen dat zowel de wet als daaruit voortvloeiend beleid minder genderneutraal geformuleerd zou moeten worden, zoals ook de Raad van Europa begin dit jaar aankwaamt ten aanzien van de bestrijding van huiselijk geweld in Nederland. Verkrachting en andere vormen van (seksueel) geweld is een gegenderd probleem en wordt in overweldigende mate gepleegd door mannen tegen vrouwen; geweld komt voort uit normen en verwachtingen over mannelijkheid. Zolang dat niet erkend en geproblematiseerd wordt zal het geweld niet stoppen.

Met vriendelijke groeten,
Hannah Mars, Emancipator
info@emancipator.nl